Teitl: Effaith Covid-19 yng Nghymru.

<table>
<tr><td>Teitlau</td><td>Effaith Covid 19 yng Nghymru - Gwaith Ymarferol</td><td>Ffydd ar waith mewn Pandemig?</td><td>Ymateb digidol yr eglwysi a’r capeli</td></tr>
<tr><td>Rhesymeg</td><td colspan="3">YMWADIAD: Mae'r Nodiadau i Athrawon wedi'u diweddaru er mwyn gallu defnyddio'r adnodd drwy Gwricwlwm i Gymru. Wedi dweud hynny, mae cynnwys yr erthyglau wedi'i archifo ac nid yw'r wybodaeth wedi'i diweddaru. Mae'r erthyglau yn cael eu cadw ar y wefan gan fod y cynnwys yn parhau i fod yn berthnasol i Gwricwlwm i Gymru: Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg.

Pedwar diben 'Cwricwlwm i Gymru - Cwricwlwm am Oes'
Drwy ddysgu am Effaith Covid-19 yng Nghymru fel rhan o'u gwersi addysg Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg, bydd cyfleoedd i ddysgwyr ddatblygu yn:
• Ddysgwyr uchelgeisiol, galluog sy'n gallu egluro'r syniadau a'r cysyniadau maen nhw'n eu dysgu;
• Unigolion iach a hyderus sydd â gwerthoedd cadarn ac sy'n sefydlu eu credoau ysbrydol a moesol;
• Cyfranogwyr mentrus, creadigol sy'n rhoi o'u hegni a'u sgiliau er budd pobl eraill;
• Dinasyddion moesol, dysgedig a fydd yn ymgysylltu â materion cyfoes yn seiliedig ar eu gwybodaeth a'u gwerthoedd.

Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg yn y Cwricwlwm i Gymru
Drwy ddarllen a defnyddio'r erthyglau yn eu gwersi Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg, caiff dysgwyr gyfleoedd i:

• Ymgysylltu â chwestiynau athronyddol a thyngedfennol, a'u harchwilio
• Ymgymryd ag ymholiadau ac ymgysylltu â ffynonellau o ddoethineb ac athroniaethau
• Datblygu a mynegi eu safbwyntiau dysgedig eu hunain
• Defnyddio eu gwybodaeth a'u dealltwriaeth am safbwyntiau byd-eang crefyddol a heb fod yn grefyddol i feddwl yn feirniadol am eu gwerthoedd eu hunain
• Archwilio'r ffyrdd mae argyhoeddiadau athronyddol crefyddol a heb fod yn grefyddol wedi dylanwadu ar brofiad dynol drwy gydol hanes
• Gwerthuso amrywiaeth o ffynonellau crefyddol a heb fod yn grefyddol a defnyddio tystiolaeth ohonynt i ymgysylltu â materion moesegol a moesol
• Archwilio credoau ac arferion pobl yn eu cymuned, yng Nghymru ac yn y byd ehangach ac ymateb yn sensitif iddynt
• Datblygu gwerthoedd cadarn a sefydlu eu credoau moesol a'u hysbrydolrwydd</td></tr>
</table>

Teitlau	Effaith Covid 19 yng Nghymru - Gwaith Ymarferol	Ffydd ar waith mewn Pandemig?	Ymateb digidol yr eglwysi a'r capeli
	• Trafod eu persbectifau eu hunain a phersbectifau eraill, a myfyrio arnynt **Y lens Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg** Drwy ddarllen a defnyddio'r erthyglau yn eu gwersi Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg, caiff dysgwyr gyfleoedd i archwilio amrywiaeth o gysyniadau yn ymwneud â Chrefydd, Gwerthoedd a Moeseg drwy'r **is-lensys isod:** • Chwilio am ystyr a diben; • Y byd naturiol a phethau byw; • Hunaniaeth a pherthyn; • Awdurdod a dylanwad; • Perthnasoedd a chyfrifoldeb; • Gwerthoedd a moeseg; • Taith bywyd; *Noder bod Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg yn cael eu pennu'n lleol drwy faes llafur cytunedig. Mae gan bob awdurdod lleol ei faes llafur cytunedig ei hun ar gyfer Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg y mae'n rhaid i ysgolion ei ystyried. Mae pob maes llafur sydd wedi'i gytuno wedi ystyried fframwaith y Cwricwlwm i Gymru a chanllawiau Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg y cyfeirir atynt uchod ac isod. **Dolenni Defnyddiol:** **Canllawiau Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg - https://hwb.gov.wales/curriculum-for-wales/humanities/designing-your-curriculum/#religion,-values-and-ethics-guidance** **Canllawiau Dyniaethau Hwb - https://hwb.gov.wales/curriculum-for-wales/humanities** **Datganiadau o'r hyn sy'n bwysig - https://hwb.gov.wales/curriculum-for-wales/humanities/statements-of-what-matters/** **Themâu Trawsgwricwlaidd - https://hwb.gov.wales/curriculum-for-wales/humanities/designing-your-curriculum/#cross-cutting-themes**		

Teitlau	Effaith Covid 19 yng Nghymru - Gwaith Ymarferol	Ffydd ar waith mewn Pandemig?	Ymateb digidol yr eglwysi a'r capeli
Geirfa allweddol		Pandemig - haint neu afiechyd sy'n lledu dros y byd i gyd. Delwedd – llun. *Image.* Haid - casgliad o anifeiliaid/pryfed. Animistaidd - pobl sy'n credu bod pob elfen o'r byd naturiol yn cynnwys rhywbeth ysbrydol. *The attribution of a living soul to plants, inanimate objects, and natural phenomena.* Tynged - dyfodol, yr hyn sydd o flaen person. Parchedig - dyma'r teitl sy'n cael ei roi i weinidogion neu offeiriaid. *Reverend.* Cenhadu - mynd i ardal (newydd fel arfer) i rannu neges crefydd benodol e.e. aeth cenhadon o Eglwys Bresbyteraidd Cymru draw i'r India i rannu'r neges Gristnogol gan wynebu peryglon mawr. Galluogwr cenhadol - person sy'n mynd at eglwys, grŵp o eglwysi er mwyn eu helpu i gyrraedd at bobl gyda'r neges Gristnogol. *Mission enabler.* Caplan - person sy'n cynrychioli crefydd arbennig ac sy'n gweithio mewn sefydliad er mwyn rhoi help a chefnogaeth i bobl e.e. caplan carchar, caplan ysbyty, caplan ffatri. Profedigaethus - pobl sydd wedi colli rhywun trwy farwolaeth	Pandemig Cofid 19 – yr afiechyd sydd wedi ymledu ar draws y byd. Myfyrdodau – darnau byr ar amrywiol bynciau sy'n ceisio gneud i bobl feddwl. Archesgob Cymru – Arweinydd yr Eglwys yng Nghymru. Gweinidog – arweinydd ysbrydol mewn capel. Mosg addoldy'r Mwslimiaid. Gurdwara – addoldy y Sikhiaid.

Teitlau	Effaith Covid 19 yng Nghymru - Gwaith Ymarferol	Ffydd ar waith mewn Pandemig?	Ymateb digidol yr eglwysi a'r capeli
		BAME - pobl sydd o gefndir du, Asiaidd neu o leiafrifoedd ethnig eraill. *Black, Asian, and minority ethnic.* Atal - rhoi stop ar rywbeth. Gorbryder - poeni llawer iawn am bethau. *Anxiety.*	
Geiriau chwilio		Pandemig Cofid-19 Coronafeirws Coleg y Bala Sangkhuma Owain Edwards Caplan Meddyg teulu Gweddi	Pandemig Cofid 19 Llywodraeth Cymru Technoleg Addoldai Facebook Youtube Zoom Skype Ysgol Sul Oedfa Mosg Sikh

Teitlau	**Effaith Covid 19 yng Nghymru - Gwaith Ymarferol**	**Ffydd ar waith mewn Pandemig?**	**Ymateb digidol yr eglwysi a'r capeli**
			Bwdhaeth Radio Cymru S4C
Tasgau ymestynnol	'Gwyddoniaeth nid crefydd fydd yn datrys argyfwng coronafeirws.' Trefnwch drafodaeth dosbarth ar y pwnc gan gynnwys areithiau dros ac yn erbyn y gosodiad. Cofiwch gyfeirio at y dystiolaeth sy'n ymwneud â gwyddoniaeth (*e.e. nodweddion y firws, canllawiau glendid/gwisgo masgiau/cadw pellter, ymdrechion labordai i wneud brechiad*) a rôl crefydd (*e.e. gweddi, cysur diwedd oes, cynnal y teulu neu'r gymuned grefyddol, gwaith elusennol o fewn y gymdeithas*)		
Tasgau dosbarth	1. Mae sawl ardal yng Nghymru a thu hwnt yn trefnu gweithgaredd elusennol. Casglwch wybodaeth am yr hyn sy'n cael ei drefnu gan grŵpiau crefyddol a grŵpiau eraill yn eich ardal chi. 2. Gwnewch gasgliad o ddyfyniadau o lyfrau sanctaidd gwahanol grefyddau sy'n tynnu sylw at yr angen i helpu eraill. 3. 'Ydan ni'n mynd i stopio'r cynllun darparu cinio er mwyn cael gwasanaeth awr ar y Sul?' Mae sylwadau Nia Wyn Morris o Eglwys y Drenewydd yn codi cwestiynau am rôl yr eglwysi yn y dyfodol. Lluniwch dabl gyda phwyntiau o blaid ailafael mewn addoliad a phwyntiau dros barhau â'r gwaith elusen. Pa ochr sydd yn dod allan gryfaf? 5.	1. Dyluniwch boster sy'n cynnig gwasanaeth Caplan mewn ysbyty, ffatri, ysgol neu garchar. Dylai'r poster ddangos y math o wasanaeth mae'r Caplan yn ei gynnig. 2. Mae llawer o bobl wedi bod yn weddïo yn ystod y cyfnod clo a chyfnod y coronafeirws - rhai sydd heb weddïo ers blynyddoedd. Beth am ysgrifennu gweddi fer yn gofyn am help i chi'n bersonol neu i bobl eraill i wynebu her y feirws neu ysgrifenwch lythyr i godi calon ffrind, cymydog neu berthynas sydd yn gorfod hunan-ynysu yn ystod y cyfnod Cloi. 3. Gofynnwyd i eglwysi/capeli/temlau/mosgiau gau dros dro er mwyn atal lledaenu'r coronafeirws. Gwrthododd rhai eglwysi yn America wneud hyn gan ddweud fod yn rhaid addoli ac y byddai Duw yn eu hamddiffyn rhag y feirws. Lluniwch baragraff sy'n cyflwyno	1. Cynlluniwch holiadur i holi aelodau addoldy yn eich ardal ynglŷn â pha mor effeithiol fu'r trefniadau yn ystod y cyfnod clo. Crynhowch gasgliadau'r holiadur er mwyn eu rhannu gydag arweinwyr crefyddol lleol. 2. Trafodwch a all technoleg fyth gymryd lle perthynas wyneb yn wyneb. Cyfeiriwch at eich profiadau personol yn ystod y cyfnod dysgu o bell. 3. Lluniwch dabl yn nodi manteision ac anfanteision y cyfryngau cymdeithasol fel modd i gynnal digwyddiadau. 4. Cynlluniwch wasanaeth crefyddol digidol mewn unrhyw grefydd o'ch dewis neu wasanaeth a fydd yn rhoi cysur i bobl o bob-ffydd a ddim ffydd yn ystod y Cyfnod Cloi. 5. Pa gyfrwng yn eich barn chi ydi'r un mwyaf effeithiol y gall addoldai ei ddefnyddio?

Teitlau	**Effaith Covid 19 yng Nghymru - Gwaith Ymarferol**	**Ffydd ar waith mewn Pandemig?**	**Ymateb digidol yr eglwysi a'r capeli**
	  Dyma boster sydd wedi ymddangos tu allan i lawer o gapeli. Sut mae digwyddiadau'r misoedd a aeth heibio yn adlewyrchu'r geiriau yma gan St.Paul?	dadl yn cytuno hefo hyn, a pharagraff arall sy'n dadlau yn erbyn. 4. Darllenwch yr hanesion a'r adnodau isod o'r Beibl Cristnogol. Dyma linc i'r holl ddyfyniadau o beibl.net Yn eich barn chi, pa hanes o'r Beibl fyddai'n helpu person sy'n wael gyda'r coronafeirws fwyaf. Eglurwch pam. - Mathew 8 adnod 14-17 Iachau mam yng nghyfraith Pedr - Luc 18 adnod 35-43 Cardotyn dall yn cael gweld - Luc 17 adnod 11-19 Iachau deg dyn yn dioddef o'r gwahanglwyf Yna darllenwch yr adnodau. Pa adnod fyddai'n helpu person sy'n wynebu problem neu argyfwng yn eich barn chi? Eglurwch pam. - Salm 34 adnod 17-20 - Marc 4 adnod 35-41 - Hebreaid 4 adnod 16	Beth fyddech cyngor chi i gymuned grefyddol sy'n awyddus i wneud gwell defnydd o dechnoleg dros fisoedd y gaeaf?
Adnoddau			

Teitlau	Effaith Covid 19 yng Nghymru - Gwaith Ymarferol	Ffydd ar waith mewn Pandemig?	Ymateb digidol yr eglwysi a'r capeli
pellach			